

Ülevaade riigi vara kasutamisest ja säilimisest 2015.–2016. aastal

***Riigieelarve kontrolli erikomisjon
8. november 2016***

Ülevaates käsitletakse

- riigi raamatupidamist ja arvestusreeglitest kinnipidamist;
- Eesti majanduse ja riigi rahanduse seisuga ning väljavaateid;
- riigi kinnisvarareformi;
- riigi maareformi;
- riigi äriühingute valitsemise arengut;
- riigi sihtasutuste asutamise küsimusi;
- kohalike omavalitsuste kinnisvara kasutamist;
- riigihangete korraldust;
- riigi sõidukipargiga seonduvat;
- riigieelarve koostamist ja kasutamise aruandlust.

Riigi raamatupidamine on heas korras

- Riigi raamatupidamise aastaaruanne on õige;
- riigiasutused sooritasid 2015. aastal majandustehingud olulises osas kooskõlas riigieelarve seaduse ja 2015. aasta riigieelarvega;
- arvamuse kujundamisel võttis Riigikontroll arvesse ka tööd, mida on teinud erasektori audiitorbüroode vandeaudiitorid.

Eesti Pank: Eesti majandus on teelahkmel

SKP reaalkasv Eestis ja osas Euroopa Liidu liikmesriikides (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Eesti	2,3	7,6	4,3	1,4	2,8	1,4
ELi 28 keskmine	2,1	1,7	−0,5	0,2	1,5	2,2
Läti	−3,8	6,2	4,0	2,9	2,1	2,7
Leedu	1,6	6,0	3,8	3,5	3,5	1,8
Soome	3,0	2,6	−1,4	−0,8	−0,7	0,2
Rootsi	6,0	2,7	−0,3	1,2	2,6	4,1

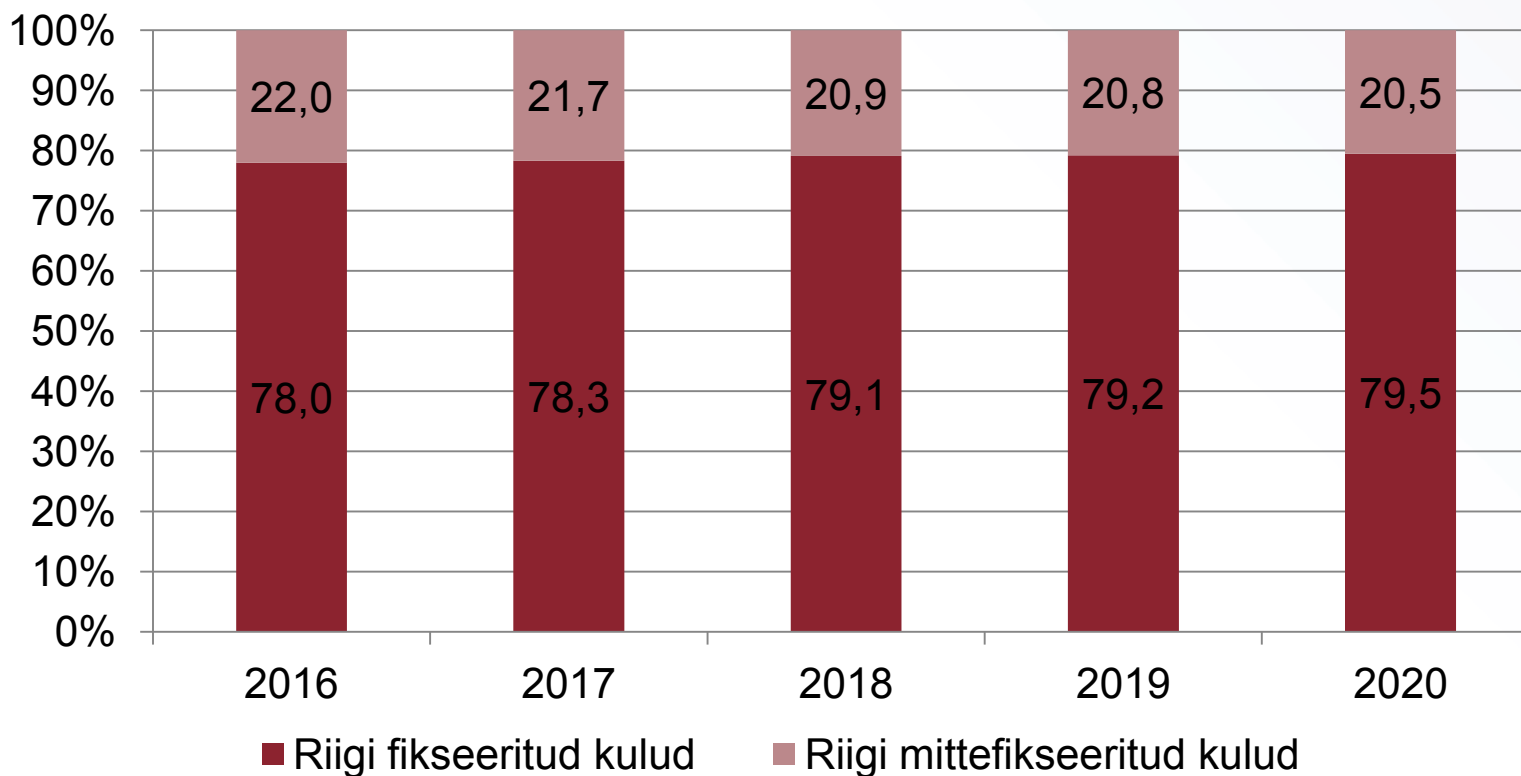
Allikas: Eurostati andmed 3.11.2016. aasta seisuga

Majanduse ja riigi rahanduse väljavaated on varem prognoosituga võrreldes veidi halvenenud

- 2016. aasta SKP oodatav reaalkasv on aastataguse prognoosiga võrreldes poole väiksem (1,3% vs. 2,6%);
- oodatust vähem on tänavu kasvanud ka eksport ja investeeringud;
- aastate 2017–2019 eelarvetasakaalu, riigivõla ja reserve näitajad on prognoositust kehvemad;
- aastatel 2017–2019 peaks SKP kasv jääma vahemikku 2,5–3%, eelmisel suvel avaldatud prognoosi järgi oodati kasvuks 3–3,4%.

Paindlikult kasutatavat vaba raha on riigieelarves jätkuvalt vähe ja jääb proportsionaalselt üha vähemaks

Riigieelarve kulude jagunemine fikseeritud ja mittefikseeritud kuludeks aastatel 2016–2020 (% riigieelarvest; ilma välistoetusteta)

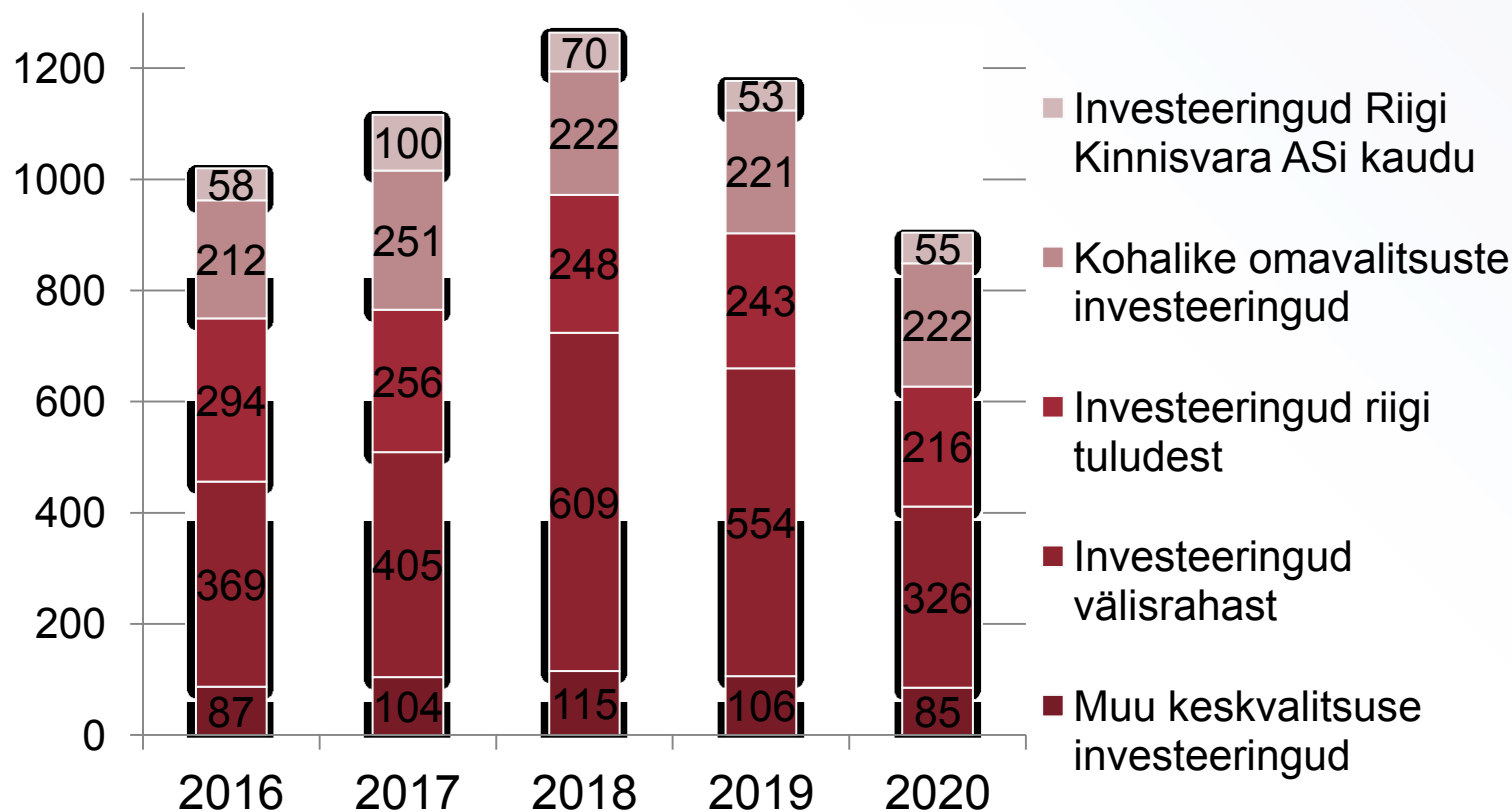
Sotsiaal- ja tervishoiukulude kõrval jääb vähe võimalusi muuks

**Valitsussektori kulud tegevusalade kaupa aastal 2016 ja prognoos aastaks 2020
(% SKPst)**

Tegevusala	2016	2020	Muutus
Üldised valitsussektori teenused	4,1	4,1	0,0
Riigikaitse	2,0	2,0	0,0
Avalik kord ja julgeolek	1,9	1,6	−0,3
Majandus	4,8	4,2	−0,6
Keskkonnakaitse	0,3	0,3	0,0
Elamu- ja kommunaalmajandus	0,4	0,4	0,0
Tervishoid	5,5	5,6	+0,1
Vaba aeg, kultuur ja religioon	2,0	1,6	−0,4
Haridus	5,0	5,0	0,0
Sotsiaalne kaitse	13,7	14,1	+0,4
Valitsussektori kulud kokku	39,7	39,0	−0,7

Suur osa riigi investeeringutest tehakse välisrahast

Valitsussektori investeeringud aastatel 2016–2020 (miljonites eurodes)

Riigivõlg kasvab prognoosi kohaselt kahe aastaga 630 miljoni euro võrra

Valitsussektori võlakoormus aastal 2015 ja selle prognoos aastateks 2016–2020 (miljonites eurodes)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Võlg kokku, sh	1 993	1 970	2 253	2 606	2 604	2 583
keskvalitsus, sh	1 264	1 277	1 480	1 789	1 736	1 659
EFSFi* mõju,	455	461	467	473	480	486
keskvalitsus ilma EFSFita;	810	817	1 013	1 315	1 256	1 173
kohalikud omavalitsused	729	693	773	817	868	924
Võlg kokku (% SKPst)	9,8	9,4	10,3	11,2	10,6	10,0

Eesti rahvastiku vähenemine ja vananemine eeldab riigi vara järjest tõhusamat kasutamist

- Eesti riigi rahandus on võrreldes valdava osa Euroopaga heas seisus, kuid Eesti vähenev ja vananev rahvastik ning suurenevad sotsiaalkulutused seavad väga suure nõudlikkuse riigivara kasutamisele;
- riigireformi tegevuskava puudutab paljusid õigeid küsimusi ja riigi tegevusvaldkondi, mis vajavad ülevaatamist ning uusi otsuseid;
- Riigikontrolli aastaülevaade pakub kõrvalpilku, kuidas tõhustada riigivaraga seotud otsuste ja reformide ettevalmistamist ning elluviimist.